

Poročilo o delovanju Konfederacije sindikatov javnega sektorja Slovenije med 4. in 5. kongresom

Uvod

Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije (KSJS) je v letu 2018 zabeležila že dvanajst let uspešnega delovanja. KSJS se je konstituirala na ustanovnem kongresu, 9. marca 2006, v Ljubljani, kjer je 200 delegatov iz 5 sindikatov ustanoviteljev sprejelo statut, resolucijo o programskih smernicah in resolucijo o uveljavljanju novega plačnega sistema v javnem sektorju ter izvolilo predsedstvo in predsednika za obdobje enega leta. KSJS je imela 22. marca 2007 svoj drugi kongres, na katerem so delegati sprejeli program konfederacije do leta 2010 in potrdili mandat predsednika do konca štiriletnega mandatnega obdobja 2006 – 2010. Tretji kongres KSJS je 7. aprila 2010 sprejel program konfederacije za mandatno obdobje 2010 – 2014, stališča do sprememb Zakona o delovnih razmerjih in resolucijo o upravljanju Zaprtega vzajemnega pokojninskega sklada javnih uslužbencev. Na 3. kongresu so bile sprejete obsežne dopolnitve in spremembe statuta, delegati kongresa pa so se udeležili tudi posveta in okrogle mize o socialnem dialogu v Veliki Britaniji, s predstavnikom sindikata UNISON. Za predsednika je bil na neposrednih volitvah ponovno izvoljen Branimir Štrukelj. Na četrtem kongresu KSJS 8. aprila 2014 sta bila sprejeta program konfederacije za mandatno obdobje 2014–2018 in resolucija Proti demontaži javnega sektorja in odpuščanju javnih uslužbencev, delegati pa so se udeležili tudi mednarodnega posveta, ki je potekal v okviru projekta Priložnost za nov začetek, na katerem je predstavnik deželnega vodstva Sindikalne konfederacije CISL iz Veneta Giulio Fortunio predstavil vlogo socialnih partnerjev na področju aktivne politike zaposlovanja. Za predsednika je bil na neposrednih volitvah ponovno izvoljen Branimir Štrukelj.

Program KSJS, ki ga je sprejel 4. kongres, je obsegal štiri glavna programska področja in sicer: Sodelovanje v odločanju; Sistem plač in Kolektivna pogodba za javni sektor; Pogoji dela, socialna varnost, enake možnosti za vse; Organizacijski vidik in sodelovanje z drugimi sindikalnimi organizacijami. KSJS je v mandatnem obdobju 2014 – 2018 kot reprezentativna konfederacija sindikatov javnega sektorja sodelovala v odločanju na državni ravni. Aktivnosti organov konfederacije so obsegale sodelovanje sindikatov v odločanju, predvsem v okviru Ekonomsko-socialnega sveta RS, odborov DZ in v okviru Državnega sveta. Predstavniki konfederacije so aktivno sodelovali še v delovnih skupinah vlade in ministrstev, organih socialnega zavarovanja ter strokovnih odborih in delovnih skupinah, ki jih je imenoval ESS ali so bile oblikovane pri MDDSZEM.

Med 4. in 5. kongresom se je predsedstvo sestalo na 29 rednih in 6 izrednih sejah. Opravljena je bila ena dopisna seja predsedstva. Na 4 sejah se je sestal Odbor za nadzor finančno materialnega poslovanja KSJS in na 2 sejah Statutarna komisija KSJS. Redno se je sestajala tudi

Pogajalska skupina KSJS. Delo vseh organov KSJS med 4. in 5. kongresom je zapisniško dokumentirano.

Sodelovanje v odločanju na državni ravni

Najpomembnejši organ socialnih partnerjev na državni ravni je bil v mandatnem obdobju 2014 – 2018 Ekonomsko-socialni svet RS (ESS), ki se je sestel na 62 sejah (od 248. do 310. seje). V ESS sta od vključitve KSJS, ob koncu leta 2006, med enakopravne člane redno sodelovala predstavnik KSJS Branimir Štrukelj, kot član ter Vladimir Tkalec (do 31. 12. 2016) in Bojan Hribar (od 1. 1. 2017 naprej), kot namestnik člana ter posredovala stališča predsedstva do posameznih vprašanj in organe KSJS seznanjala s stališči socialnih partnerjev oz. z odločitvami ESS. Ob obravnavi tem, ki so bile pomembne za članstvo posameznega sindikata, člana KSJS, so se sej ESS udeleževali tudi predstavniki posameznih sindikatov.

ESS je v letu 2014 obravnaval pomembne dokumente in predloge zakonov, ki zadevajo socialno ekonomski in delovno pravni položaj zaposlenih in jih je vlada posredovala v sprejem državnemu zboru. Med drugim je obravnaval Nacionalni reformni program 2014 – 2015 ter se seznanil s Partnerskim sporazumom med Slovenijo in Evropsko komisijo in Operativnim programom za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014 – 2020. Ministrstvo za delo in vladne službe so KSJS obveščale o pripravi programskih dokumentov za novo finančno perspektivo EU, ki jo je Slovenija pripravila z zamudo. KSJS in ostale sindikalne centrale niso podprle Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o referendumu in ljudski iniciativi, s katerim je vlada poskušala omejiti možnosti za naknadni zakonodajni referendum. Na predlog sindikalnih zvez in konfederacij je ESS obravnaval in podprl predlog sprememb 24. člena Statuta Slovenskega državnega holdinga, s katerimi naj bi povečali pristojnosti Strokovnega ekonomsko-socialnega odbora SDH. Na predlog sindikatov je ESS na dveh sejah obravnaval tudi problematiko privatizacije oziroma prodaje državnega premoženja, poročilo davčne in carinske uprave o gibanju davčnega dolga na dan 31. 12. 2013, problematiko plačevanja prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in problematiko odливov v davčno ugodnejša območja. Prav tako na predlog sindikatov je ESS obravnaval predlog sprememb Zakona o izvršbi in zavarovanju ter sprememb Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora in predlog za spremembo 107. člena Zakona o dohodnini. Med drugim je ESS obravnaval tudi Poročilo vlade o izvajanju Direktive 2003/88/ES o določenih vidikih organizacije delovnega časa, kjer so sindikati, člani KSJS opozorili, da poročilo ne vključuje nerešenih problemov delovnega časa v javnem sektorju, še posebej v zdravstvu in zahtevali, da se poročilo dopolni.

ESS je v letu 2015 obravnaval Strategijo upravljanja kapitalskih naložb države in jo v glavnem podprl. Vlada je pripravila tudi Nacionalni reformni program 2015 - 2016 in Program stabilnosti kot srednjeročna dokumenta za sprejem in izvajanje ukrepov ekonomske politike do leta 2019. KSJS in ZSSS sta v skupni izjavi nasprotovali nadomestitvi kratkoročnih varčevalnih ukrepov z dolgoročnimi strukturnimi ukrepi, izhodiščem na področju politike plač v javnem sektorju, uvajanju kompetenčnega modela v javno upravo in restriktivnim pristopom na področju socialne varnosti državljanov. Posredovali sta dodatne predloge glede minimalnega osebnega dohodka, izobraževanja in javnega naročanja. Ne glede na stališča sindikatov je vlada uspela uveljaviti večino svojih predlogov. Na seji ESS so sindikati podprli Smernice za promocijo zdravja na delovnem mestu, ki jih je pripravilo Ministrstvo za zdravje, s ciljem, da vzpodbudi večjo skrb za zdravstveno preventivo tako v podjetjih kot v javnem sektorju. Podpore s strani sindikatov je bil deležen Zakon o davčnem potrjevanju računov, ki mu je močno nasprotoval del delodajalcev. Socialni partnerji so zahtevali obravnavo Izvedbenega načrta Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za programsko obdobje 2014 – 2020, ker

je Služba vlade za regionalni razvoj in kohezijsko politiko sama, brez posvetovanja s socialnimi partnerji oblikovala predlog za Naložbe v krepitev zmogljivosti NVO in socialnih partnerjev. Socialni partnerji - sindikati in delodajalske organizacije so zahtevali, da se organizacijam socialnih partnerjev nameni najmanj 50% sredstev namenjenih za to prednostno os. Na predlog sindikalnih central je ESS obravnaval predlog Zakona o javnem naročanju in predlog Zakona o fiskalnem pravilu. KSJS in ostale sindikalne centrale Zakona o fiskalnem pravilu niso podprle, ker je povzročil nesporne posledice za socialne transferje posameznikom in gospodinjstvom, vplival na pravice iz zdravstvenega zavarovanja in na pokojnine ter postal ena izmed ovir za kolektivno pogajanje. Državni zbor je oba zakona, z manjšimi popravki sprejel. Predsedstvo KSJS je obravnavalo še Strategijo razvoja javne uprave do leta 2020, ki jo je v razpravo posredoval minister za javno upravo kot temeljni strateški okvir za upravljanje s človeškimi viri v javnem sektorju in podprlo ukrepe za transparentno delovanje in ničelno toleranco do korupcije.

ESS je obravnaval še predlog Resolucije o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2015–2025. KSJS in Sindikat zdravstva in socialnega varstva ter Sindikat delavcev v zdravstveni negi so posredovali več pripomb in predlogov za dopolnitev, med drugim opozorilo glede izobraževanja medicinskih sester in priznavanja z delom pridobljenih kompetenc srednjim medicinskim sestram. KSJS je prav tako posredovala obsežen sveženj pripomb in predlogov k predlogu Zakona o spremembah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju ter pripravila oceno uresničevanja Socialnega sporazuma za obdobje 2015 – 2016. KSJS je opozorila na kršitve, ki jih je zagrešila vlada pri spoštovanju določbe o soglasju socialnih partnerjev glede temeljnih vprašanj plačnega sistema ter pri sprejemanju zakonov brez predhodne pridobitve mnenja ali soglasja socialnih partnerjev. Prav tako je bilo opozorjeno na velike zamude pri vzpostavljanju jasnih standardov in normativov javnih storitev v zdravstvene varstvu ob sodelovanju in soglasju socialnih partnerjev ter nespoštovanje zavez iz stavkovnega sporazuma s sindikati javnega sektorja in še posebej s Policijskim sindikatom Slovenije.

KSJS in sindikati, člani KSJS so večkrat obravnavali predloge sprememb in dopolnitev Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2B), kjer je bil na koncu dosežen kompromis glede poklicnih pokojnin in izplačevanje 20% pokojnine zavarovancem, ki so izpolnili pogoje za starostno ali predčasno upokožitev in še nadalje ostajajo v zaposlitvi. KSJS ni podprla zahteve malih delodajalcev, da so le njihovi člani upravičeni do izplačevanje polne pokojnine tudi v primeru, če po izpolnitvi pogojev za upokožitev še naprej opravljajo dejavnost. Predstavniki KSJS v delovni skupini je bil iz Policijskega sindikata Slovenije, ki je med največjimi poklicnimi skupinami, ki imajo pravico do poklicne pokojnine. Stališča KSJS v zvezi s poklicnimi pokojninami in sprejemom Pokojninskega načrta poklicnega zavarovanja in Pokojninskega načrta za izplačevanje poklicnih pokojnin je redno posredoval tudi na sejah ESS.

Kljub temu, da sta začetek leta 2016 zaznamovala odstop delodajalskih organizacij od Socialnega sporazuma 2015 – 2016 in bojkot sej ESS, ki so ga izvajale nekatere organizacije na strani delodajalcev, ki so kot razlog navajale sprejem novele Zakona o minimalni plači, je ESS tudi v letu 2016 obravnaval pomembne dokumente in predloge zakonov, ki zadevajo socialno ekonomski in delovno pravni položaj zaposlenih in jih je vlada posredovala v sprejem Državnemu zboru. Med drugim so socialni partnerji na sejah ESS obravnavali: načrt za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanje za leti 2016 in 2017; poročilo Inšpektorata RS za delo za leto 2014; osnutek Nacionalnega reformnega programa 2016–2017; problematiko prekarnega dela; predlog Zakona o čezmejnem izvajanju storitev; osnutek Programa stabilnosti 2016; informacijo o stanju pogajanj CETA in TTIP; predlog za pripravo proračunov sektorja država za obdobje 2017–2019; osnutek pakta stabilnosti za leto 2016; Belo knjigo o pokojninah; letno poročilo o izvajanju ukrepov države na trgu dela za leto 2015; pripravo pravilnika o poklicnih boleznih; poročilo o izvajanju in učinkih Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno

za leto 2015; dokument Starejši in trg dela v Sloveniji; predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti; predlog Pokojninskega načrta poklicnega zavarovanja; predlagane zakonske spremembe na trgu dela, ki se nanašajo na Zakon o delovnih razmerjih, Zakon o urejanju trga dela ter Zakon o inšpekciji dela; predlog Zakona o vajeništvu; predlog Zakona o javnih financah; poročilo Javnega jamstvenega, preživninskega in invalidskega sklada RS za leto 2015.

Tudi v letu 2017 je ESS obravnaval pomembne dokumente in predloge zakonov, ki zadevajo socialno ekonomski in delovno pravni položaj javnih uslužbencev. Med drugim je obravnaval: sodelovanje socialnih partnerjev v Evropskem semestru 2017; uskladitev minimalne plače; potek usklajevanja predloga Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-1); osnutek NRP; osnutek Programa stabilnosti 2017; informacijo o digitalni pismenosti v Republiki Sloveniji; Belo knjigo o prihodnosti Evrope; predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pacientovih pravicah in Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti; Pravilnik o ugotavljanju poklicnih bolezni; načrt aktivne politike zaposlovanja za leto 2018. Poleg tega so Vlada RS in socialni partnerji na ESS sprejeli izhodišča za prenovo sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Republiki Sloveniji ter imenovali predstavnike socialnih partnerjev v odbor Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja. ESS je obravnaval tudi predlog Zakona o demografskem rezervnem skladu, osnutek Strategije na področju varnosti in zdravja pri delu v Republiki Sloveniji, poročilo o stanju digitalne pismenosti v Republiki Sloveniji ter osnutek Strategije razvoja Slovenije 2030. ESS se je na izredni seji seznanil tudi s stanjem in aktivnostmi zdravstvenega sistema, z osnutkom Pravilnika o poklicnih boleznih, s predlogom Zakona o dolgotrajni oskrbi in obveznem zavarovanju za dolgotrajno oskrbo.

V vseh 4 letih mandatnega obdobja je KSJS prejela vabila za sodelovanje na sejah odbora Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino ter v posameznih primerih tudi Odbora za gospodarstvo in Odbora za finance in monetarno politiko. Sej odborov DZ so se udeleževali predsednik KSJS, generalni sekretar in predstavniki posameznih sindikatov, članov KSJS, ki so o razpravah in predlogih odborov DZ obveščali predsedstvo KSJS.

Predstavniki KSJS so sodelovali v organih, ki vodijo socialni dialog o pomembnih vprašanjih, ki zadevajo zaposlene v državi Sloveniji. V Državni svet RS je bil 23. 11. 2017 ponovno izvoljen predsednik KSJS Branimir Štrukelj. Predstavnica KSJS Nadja Götz je kot podpredsednica sodelovala v Svetu Zavoda RS za zaposlovanje, kot članica v Svetu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in kot članica tudi v Evropskem ekonomsko-socialnem odboru v Bruslju. V skupščini Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije so sodelovali 4 predstavniki KSJS: Dragica Kekec (tudi članica Upravnega odbora ZZZS), Alen Pečarič, Janez Turuk in Jernej Zupančič. Na predlog KSJS je MDDSZEM potrdilo imenovanje V. Tkalca kot predstavnika sindikalnih zvez in konfederacij v strokovno komisijo Nacionalne koordinacijske enote Slovenskega ogrođa kvalifikacij in Evropskega ogrođa kvalifikacij. Člani sindikatov KSJS pa so sodelovali še v drugih organih socialnega dialoga kot so Uradniški svet RS, Strokovni svet RS za vzgojo in izobraževanje, Nadzorni odbor Modre zavarovalnice, Odbor Krovnega pokojninskega sklada javnih uslužbencev (KPSJU), Odbor Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja (SODPZ), idr.

Kolektivna pogodba za javni sektor in Zakon o sistemu plač v javnem sektorju

Pogajanja o KPJS ter obravnava predlogov za spremembe in dopolnitve Zakona o sistemu plač v javnem sektorju so tudi v obdobju 2014 – 2018 obsegala največji del aktivnosti KSJS.

Plačni sistem javnih uslužbencev v Sloveniji je bil v letu 2014 pod neprestanimi pritiski za zmanjšanje obsega sredstev za plače v javnem sektorju za leti 2014 in 2015. Čeprav je vlada A. Bratušek s sindikati javnega sektorja 20. 5. 2013 podpisala Dogovor o dodatnih ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za uravnoteženje javnih financ za obdobje od julija 2013 do 31. 12. 2014 je minister za notranje zadeve G. Virant že v maju 2014 predlagal sklenitev Dogovora o ukrepih za zmanjšanje obsega sredstev za plače in druge stroške dela v javnem sektorju za leto 2015. KSJS je kljub temu, da je vlada predlagala velike posege v plače in stroške javnih zavodov pristala na pogajanja z vlado v odhajanju ob predpostavki, da prepreči nadaljnje posege nove vlade in ohrani oz. doseže vsaj zamrznitev posegov iz leta 2013. Sindikati, člani KSJS, so bili po pogajanjih predlog Dogovora pripravljeni podpisati, predvsem zaradi dejstva, ker ni omogočal novih zmanjševanj plač in stroškov dela, vendar večina reprezentativnih sindikatov javnega sektorja dogovora z vlado v odhajanju ni bila pripravljena sprejeti.

Hkrati so z vladno pogajalsko skupino potekala pogajanja o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju in Aneksov h KPJS in KPND. Vlada je hotela s spremembami ZSJS urediti vračilo preveč izplačanih plač pri delodajalcih javnega sektorja ter vprašanje kvoruma za sprejemanje kolektivnih pogodb, z aneksi h KPND urediti zmanjšanje premij za dodatno pokojninsko zavarovanje javnih uslužbencev in z aneksom h KPJS uvesti novo plačno lestvico iz Dogovora o zmanjšanju obsega sredstev za plače. Vlada v odhajanju je uspela v juniju 2014 v DZ doseči le spremembo ZSPJS, po kateri v primeru sklenitve dogovora o vračilu preveč izplačanih zneskov plač javni uslužbenec oziroma funkcionar povrne preveč izplačane zneske plač za obdobje zadnjih desetih mesecev pred prenehanjem izplačevanja plače v nasprotju s tretjim odstavkom 3. člena tega zakona, vendar ne več kot znaša dvakratnik osnovne plače javnega uslužbenca oziroma funkcionarja za polni delovni čas za mesec pred mesecem predložitve dogovora. Dokaj ugodna rešitev je bila rezultat predlogov sindikatov KSJS in je pomenila zaključek dolgotrajne polemike o vračilu preveč izplačanih plač.

Nova vlada M. Cerarja je kmalu po nastopu pripravila nov predlog varčevalnih ukrepov v javnem sektorju in 22. 10. 2014 sprejela izhodišča za pogajanja z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja o ukrepih na področju obsega sredstev za plače in druge stroške dela v letu 2015. Vlada je pooblastila širšo vladno pogajalsko skupino za pogajanja z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja, prav tako je pooblastila ministra za javno upravo za sklenitev dogovora z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja o ukrepih na področju obsega sredstev za plače in druge stroške dela v letu 2015.

Na sejah pogajalske komisije je sindikalna stran enotno zavračala vse predloge, ki so bili usmerjeni v kakršnokoli dodatno znižanje plač ali drugih prejemkov iz delovnega razmerja glede na leto 2014. Sindikati so za primer, da vlada ne bi popustila v svojih zahtevah za 3. 12. 2014 najavili množičen protestni shod, ki bi ga organizirala KSJS. Vendar je po osmih krogih pogajanj vlada odstopila od zahtev po dodatnih varčevalnih ukrepih in 1. 12. 2014 z vodjema pogajalskih skupin sindikatov parafirala nov Dogovor o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2015, ki ga je 9. 12. 2014 podpisala večina reprezentativnih sindikatov javnega sektorja.

Podpis Dogovora med vlado in sindikati javnega sektorja je sprožil proteste delodajalskih organizacij, predvsem Gospodarske zbornice Slovenije, ki je s tem opravičevala izstop iz

pogajanj o socialnem sporazumu 2015 – 2016. Vladi so očitali, da je namesto načrtovanih 127 mio Eur uspela privarčevati manj kot 20 mio Eur in bo zato razliko poskušala pokriti z dodatnimi obremenitvami gospodarstva. Nerešeno je ostalo vprašanje kvoruma za sprejemanje kolektivnih pogodb na strani sindikatov. Vlada je sicer predlagala spremembe 42. člena ZSPJS, s katerimi bi pristojnost sklepanja KP dejavnosti in poklicev ostala pri sindikatih dejavnosti, KPJS pa bi z vlado lahko sklepale le zveze in konfederacije sindikatov, kar pa so drugi reprezentativni sindikati – razen članov KSJS zavrnil.

Vlada je maju 2015 objavila Izhodišča za pogajanja z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja za pogajanja o plačah v letu 2016 in Izhodišča za spremembe v plačnem sistemu, odpravi anomalij in politiki plač v obdobju 2016 – 2020 in jih na sestanku pogajalske komisije 23. 6. 2015 tudi predstavila sindikatom javnega sektorja. Predsedstvo KSJS je vlado opozorilo, da bo vztrajalo na realizaciji Dogovora o ukrepih za zmanjšanje obsega sredstev za plače in druge stroške dela v javnem sektorju iz leta 2014 in sporočilo, da ni pripravljeno vsako leto spreminjati pogajalskih izhodišč po volji vlade. Predsedstvo je tudi izrazilo protest, ker se je minister za javno upravo o plačnem sistemu začel posebej pogajati z zdravniškimi sindikati. Ureditev, ki naj bi se nanašala na plače v obdobju 2016 do 2020 naj bi po vladnih izhodiščih izhajala iz razpoložljivih finančnih sredstev, pri čemer naj bi se obseg sredstev za plače in druge stroške dela v javnem sektorju v letu 2016 povečal izključno zaradi sprostitve napredovanj v plačne razrede in nazive, sicer pa naj bi ostal na ravni iz leta 2015. Na podlagi ugotovitve, da vlada z izhodišči za obdobje 2016 – 2020 srednjeročno zmanjšujejo maso plač za javne uslužbence in povečujejo pristojnosti direktorjev javnih zavodov pri odločanju o uvrstitvi javnih uslužbencev v plačne razrede, o njihovi delovni uspešnosti in napredovanjih, je predsedstvo KSJS vladna pogajalska izhodišča zavrnilo. Hkrati je ocenilo, da ni utemeljenih razlogov za povečevanje pristojnosti direktorjev javnih zavodov, niti za odpravo »avtomatizmov« pri napredovanju ter da želi vlada imeti sistem plač, vendar brez sistema.

Vlada je pripombe KSJS delno upoštevala in pristala na prvotni predlog izhodišč, kar je pomenilo, da se je bila vlada pripravljena pogajati tako o plačni lestvici in odpravi znižanja plač kot tudi o zvišanju premij dodatnega kolektivnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbence, redni delovni uspešnosti in delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela, o zvišanju regresa za letni dopust in o dejanski odpravi anomalij v plačnem sistemu javnega sektorja.

Po več krogih pogajanj sta vodji pogajalskih skupin sindikatov javnega sektorja 6. 11. 2015 parafirali predlog Dogovora o ukrepih na področju plač in drugih stroškov v javnem sektorju v letu 2016. Ker je bil na pogajanjih dosežen dvig plačne lestvice na prejšnjo raven s 1. 9. 2016, za 350,00 Eur od prejšnjega višji regres za vse javne uslužbence, delno zvišana delovna uspešnost za povečan obseg dela in delno zvišana premija dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbence ter dogovorjen postopek za odpravo anomalij v plačnem sistemu so sindikati, člani KSJS, Dogovor podpisali. V skladu s podpisanim Dogovorom so se takoj nadaljevala pogajanja o VI. točki dogovora, da se s 1. 1. 2016 uveljavijo nove uvrstitve delovnih mest, ki so vezane na uvrstitve orientacijskih delovnih mest in nazivov, katerih vrednotenje je bilo spremenjeno z Aneksom št. 1 h Kolektivni pogodbi za javni sektor (Uradni list RS, št. 23/09) in katerih uvrstitve je zaradi načela enakega plačila za primerljivo delo bilo potrebno zvišati. V pogajanjih o uvrstitvah delovnih mest, ki so potekala z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja je bilo dogovorjeno, da se uvrstitve delovnih mest uskladijo tako, da se za en plačni razred povišajo uvrstitve delovnih mest plačne skupine J od I. do vključno IV. tarifnega razreda, ki so uvrščena do vključno 14. plačnega razreda, zaradi česar je bilo treba spremeniti vse kolektivne pogodbe.

Konec januarja 2016 so se začela pogajanja o realizaciji V. točke Dogovora o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepih v javnem sektorju za leto 2016, ki so relativno hitro

pripeljala do sprejema Koncepta odprave anomalij pri vrednotenju delovnih mest in nazivov v plačnem sistemu javnega sektorja, vendar se je morala KSJS že konec februarja 2016 soočiti s poskusom vladne strani, da bi sindikalno stran pritegnila v pogajanja o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS) in Zakona o javnih uslužbencih (ZJU), s katerimi je želela vzpostaviti orodje za sistemsko zniževanje mase plač. KSJS je navedeni vladni predlog odločno zavrnila in opozorila, da se je potrebno pred pogajanj o spremembah in dopolnitvah ZSPJS in ZJU dogovoriti o odpravi anomalij plačnega sistema glede vrednotenja delovnih mest in nazivov ter o postopnem sproščanju preostalih varčevalnih ukrepov, za kar sta se obe strani obvezali s podpisom Dogovora.

KSJS je marca 2016 preprečila vladni poskus, da bi se pogajalski strani prvenstveno dogovorili zgolj o okviru za rast mase stroškov dela v javnem sektorju v obdobju 2017 – 2020, saj je na pogajanjih vztrajala in dosegla, da je vladna stran v svoj predlog vključila tudi postopno sproščanje preostalih varčevalnih ukrepov, kot je opredeljeno v III. točki Dogovora. V nadaljevanju pogajanj v mesecu aprilu 2016 je KSJS zavračala vladne predloge, po katerih bi se rast mase stroškov dela v posameznem letu določala na podlagi arbitrarne formule in nezanesljivih napovedi gospodarskih gibanj ter poudarjala, da je nesprejemljivo, da vlada svoje pogajalske predloge oblikuje ob predpostavki sprememb ZSPJS, ki jim sindikati od vsega začetka kategorično nasprotujejo.

Ko je bila KSJS 19. 5. 2016 preko medijev, s skopim sporočilom za javnost, seznanjena z vladno odločitvijo, da po sedmih krogih prekinja pogajanja o postopni odpravi preostalih varčevalnih ukrepov in da se namerava pred nadaljevanjem pogajanj o ukrepih na področju stroškov dela usklajevati o spremembah in dopolnitvah ZSPJS in ZJU, je KSJS ocenila, da pomeni vladna prekinitve pogajanj kršitev Dogovora ter je skupaj z ostalimi sindikati javnega sektorja 9. junija 2016 organizirala protestni shod pred poslopjem Vlade RS, s katerim so sindikati javnega sektorja vladi jasno pokazali svoje nasprotovanje zaradi prekinitve socialnega dialoga in enostranskega izstopa iz pogajanj. Pod pritiskom zahtev, ki so bile izražene na protestnem shodu, je vlada naredila korak nazaj in pristala na nadaljevanje pogajanj o postopni odpravi še veljavnih varčevalnih ukrepov.

Ker se pogajanja o dejanski odpravi anomalij plačnega sistema v roku določenim z Dogovorom niso pričela, je predsedstvo KSJS imenovalo delovno skupino za odpravo anomalij pri uvrstitvah delovnih mest v plačne razrede v posameznih kolektivnih pogodbah oz. uredbah, ki je pripravila predlog uvrstitve delovnih mest iz plačne skupine J v plačne razrede in ga 8. 7. 2016 poslala Ministrstvu za javno upravo.

Vlada je s pogajanj zavlačevala in zavračala predloge sindikalne strani ter dejanska pogajanja prenesla na jesen 2016, ko je ponudila povečanje regresa vsem, ki ga še ne prejema v višini minimalne plače, za 25 Eur oz. kasneje za 35 Eur. Prav tako je ponudila 0,7% mase za plače za plačilo redne delovne uspešnosti. Izplačilo napredovanj iz leta 2017 naj bi se preneslo v januar leta 2018. Ostali varčevalni ukrepi bi se po vladnem predlogu odpravili v letih 2019 in 2020, kar ni bilo v skladu z Dogovorom, ki je predvidel odpravo ukrepov najkasneje v letu 2019. KSJS in ostali sindikati na pogajanjih na predloge vlade niso pristali, čeprav so bila potrebna sredstva za izplačilo teh prejemkov načrtovana v predlogih proračunov RS za leti 2017 in 2018, ki sta bila že v parlamentarni obravnavi. Vlada je hkrati predložila tudi Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroških dela za leto 2017 in se zavezala, da bo v obliki amandmajev vnesla vse morebitne spremembe, ki bi bile dogovorjene s sindikati javnega sektorja. KSJS je protestirala, ker se je vlada izognila varovalki, da bo vse zakone vlagala v parlamentarno proceduro v soglasju s sindikati oz. da bo v primeru, če Dogovor ne bo sprejet, poslance obvestila, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Vlada je ne glede na nasprotovanje sindikatov javnega sektorja Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 vložila v parlamentarno obravnavo, z zagotovilom, da bo vse sklenjene dogovore naknadno vnesla v zakon, vendar je Državni zbor zakon zavrnil in naložil vladi nadaljnja pogajanja.

Po sestanku vodij pogajalskih skupin KSJS in ostalih sindikatov javnega sektorja pri predsedniku vlade, dne 5. 11. 2016, je vlada posredovala nov predlog za leto 2017. Sindikalna stran je s proti-predlogom zahtevala poln regres za dopust za vse javne uslužbenke in vsaj polovico premije za KDPZ ter odpravo preostalih varčevalnih ukrepov po ZUJF do vključno leta 2019. Odprava anomalij pri uvrstitvah in to ne samo v plačni skupini J pa je poseben sistemski ukrep, ki zahteva bistveno več sredstev, kar je vlada ponovno zavrnila. V tem času je prišlo do sklenitve stavkovnega sporazuma med ministrico za zdravje in sindikatom Fides, ki je v nekaterih točkah pomenil cca 40 mio Eur več sredstev in odstop od enotnega plačnega sistema in izjemne rešitve za povečanje plač zdravnikov in zobozdravnikov v javnem zdravstvu, kar je privedlo do enostranske prekinitve pogajanj s strani sindikatov javnega sektorja.

Pogajalski skupini KSJS in ostalih sindikatov javnega sektorja sta na sestanku 25. 11. 2016 zavrnila predlog predsednika vlade, da naj se uskladi s sindikatom Fides in pripravita nov pogajalski predlog. Ob tem sta sklenili, da s pogajanj ne bosta nadaljevali, dokler se vlada ne bo opredelila o stavkovnem sporazumu s sindikatom Fides. Prav tako sta se uskladili, da sindikati ne bodo podpisali Dogovora, če vlada ne bo izboljšala ponudbe ukrepov za leto 2017, zlasti glede na dejstvo, da je s sindikatom Fides sklenila enostranski dogovor o povišanju plač zdravnikov.

Po treh dneh intenzivnih, zaključnih pogajanj je 15. 12. 2016 pogajalskim skupinam vlade, KSJS in ostalih sindikatov javnega sektorja uspelo uskladiti vsebino Dogovora o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepih v javnem sektorju, katerega ključni vsebinski poudarki so: diferenciran regres za letni dopust (od 1.000 do 500 Eur); nekoliko višje premije KDPZ; delovna uspešnost se izplačuje na enak način kot v letu 2016; napredovanja se izplačajo s plačo za mesec december 2017; anomalije pri DM do vključno 26. plačnega razreda se odpravijo s 1. 7. 2017, na višje uvrščenih delovnih mestih pa s 1. 10. 2017; za odpravo anomalij pa se nameni 70 milijonov evrov na letni ravni; do 1. 3. 2017 se dogovori in uredi plačilo pripravljenosti na določenem kraju; navezava na sporazum med vlado sindikatom Fides, in sicer da morebitne spremembe v vrednotenju delovnih mest zdravnikov predstavljajo podlago za pogajanja o drugačnih uvrstitvah drugih delovnih mest javnih uslužbenec, ki so z zdravniškimi primerljiva po zahtevnosti, vsebini ali kakšni drugi okoliščini; dogovor vsebuje varovalke, in sicer potrebno soglasje sindikalne strani glede temeljnih vprašanj sistema plač v javnem sektorju in uslužbenske zakonodaje ter plačilo stavke v primeru kršitve dogovora; v letu 2018 se ohranita v veljavi le dva varčevalna ukrepa, to je zamrznitev redne delovne uspešnosti in podaljšanje omejitev glede izplačevanja delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela in prodaje blaga in storitev na trgu, kot veljajo v letu 2016, poleg tega se tudi v letu 2018 napredovanja izplačajo pri plači za mesec december 2018; v letu 2018 se začnejo pogajanja tudi o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju, ki niso predmet tega dogovora, pa so še vedno v veljavi.

Podpis Dogovora in njegovih izvedbenih aktov je bil 21. 12. 2016, dogovorjeni ukrepi pa so bili uveljavljeni z Zakonom o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepih v javnem sektorju.

Na podlagi Dogovora o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepih v javnem sektorju, so praktično celo leto 2017 potekala pogajanja med vlado in sindikati javnega sektorja. Pogajanja so bila osredotočena predvsem na realizacijo IV. točke dogovora, glede odprave anomalij v sistemu plač javnega sektorja. Pogajanja o odpravi anomalij v plačnem sistemu javnega sektorja so se pričela konec februarja 2017. V pogajalski skupini KSJS je bilo dogovorjeno, da se bo pri pripravi skupnega predloga KSJS za odpravo anomalij izhajalo iz predloga, ki je bil s strani KSJS 8. 7. 2016 posredovan MJU. Poleg tega je bilo dogovorjeno, da se bo KSJS najprej pripravila predlog za odpravo anomalij v plačni skupini J. V marcu in aprilu 2017 so bila pogajanja osredotočena na uvrščanje tako imenovanih orientacijskih delovnih

mest (ODM) v plačne razrede. Čeprav na pogajanjih niso bile usklajene uvrstitve vseh ODM (14 jih je ostalo neuskklajenih), sta se pogajalski strani dogovorili, da se bodo na centralni ravni začela pogajanja o uvrstitvah vseh delovnih mest v plačni skupini J, vzporedno pa bodo potekala ločena pogajanja za posamezne plačne skupine (C, D, E, F, G, H in I). Stališče KSJS je bilo, da se v primeru, če bo po zaključku pogajanj po posameznih dejavnosti ugotovljeno, da je sredstev za dogovorjene uvrstitve po posameznih plačnih skupinah premalo, prednostno uredijo uvrstitve v plačni skupini J.

Na sejah pogajalske komisije v prvem četrtletju 2017 so sočasno s pogajanjem o odpravi anomalij v sistemu plač javnega sektorja potekala tudi pogajanja o realizaciji V. točke dogovora, v kateri je zapisano, da se do 1. 3. 2017 dogovori in uredi plačilo pripravljenosti na določenem kraju. Pogajanja o plačilu pripravljenosti na določenem kraju so bila zaključena 13. 4. 2017, s sprejemom Aneksa št. 9 h KPJS (Uradni list RS, št. 21/17, z dne 25.4.2017). Aneks so podpisali vsi člani KSJS razen PSS, ki ima s tem v zvezi vložene individualne tožbe. Z navedenim aneksom je bilo določeno, da pripada javnemu uslužbencu dodatek za pripravljenost na domu v višini 20 % urne postavke osnovne plače. V primeru, če je s posebnimi predpisi na področju obrambe, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, policije ter vzgoje in izobraževanja predvidena možnost, da se javnemu uslužbencu odredi pripravljenost na določenem kraju, pa pripada javnemu uslužbencu za pripravljenost na določenem kraju dodatek v višini 50 % urne postavke osnovne plače.

Vlada je sindikalni strani 24. 4. 2017 posredovala »Izhodišča za pogajanja z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja o vrednotenju delovnih mest v zdravstvu in drugih dejavnostih, ki so po vsebini, zahtevnosti ali kakšni drugi okoliščini primerljiva z zdravniškimi delovnimi mesti«. Vlada je v svojih pogajalskih izhodiščih predlagala nabor delovnih mest v VIII. in IX. tarifnem razredu, na katerih se opravljajo specializirane naloge, povezane z zdravjem in življenjem ter znanstveno-raziskovalnim delom, ki naj bi bila po njeni oceni primerljiva z zdravniškimi delovnimi mesti. Finančni učinek vladnega predloga višjih uvrstitev teh delovnih mest (za dva plačna razreda) je znašal 14,2 milijona evrov na letni ravni. Pogajanja o tej vsebini naj bi po vladnem predlogu potekala na centralni ravni, na sejah pogajalske komisije.

KSJS je vladna izhodišča za pogajanja z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja v pisnem odgovoru označila za povsem nesprejemljiva. Za KSJS ni sprejemljivo vladno izhodišče, da naj bi pogajanja o odpravljanju razlik skupin zaposlenih, ki so primerljive z zdravniki, potekala na centralni ravni, saj za tako izhodišče v sistemu kolektivnih pogodb ni nobenega argumenta. KSJS je zapisala, da se morajo navedena pogajanja izpeljati v okviru kolektivnih pogodb dejavnosti oziroma poklicev. Poleg tega Dogovor nikjer ne govori o »primerljivosti delovnih mest v VIII. in IX. tarifnem razredu«. V zdravniškem aneksu se plačni razredi znatno povišajo zdravnikom specializantom, zdravnikom brez specializacije in z licenco, ki so umeščeni v tarifni razred VII/2 ter specialistom, skratka vsem zdravnikom.

Maja in junija 2017 se je centralna pogajalska komisija osredotočila na uvrščanje delovnih mest v plačni skupini J, vzporedno pa so od 12. 5. 2017 naprej na sektorskih pogajalskih komisijah potekala tudi pogajanja o uvrščanju delovnih mest v preostalih plačnih skupinah. Pogajalske skupine vlade in obe sindikalni pogajalski skupini so bile s svojimi predlogi daleč narazen, saj je skupni finančni učinek sindikalnih predlogov za 40 milijonov evrov presegal dovoljeni finančni okvir 70 milijonov evrov, ki je bil določen z lanskim Dogovorom. Glede na to, da je bil rok za sklenitev dogovora o odpravi anomalij že zamujen in je vladna stran podala neuravnotežene predloge za odpravo anomalij na DM v VII. tarifnem razredu, je KSJS sprejela sklep, da naj se najprej sklene dogovor o uvrstitvi DM do vključno 26. plačnega razreda, saj bi morali javni uslužbenci na DM do 26. PR, na podlagi lanskega Dogovora, višje plače prejemati že od 1. 7. 2017 naprej. Navedena zahteva je bila tudi javno manifestirana na protestnem shodu KSJS »Skupaj za skupino J in ostale najslabše plačane v javnem sektorju«, ki je bil 20. junija 2017, ob 13. uri, pred sedežem Vlade RS. Osnovno sporočilo protestnega shoda je bilo,

da se je potrebno najprej dogovoriti za boljše vrednotenje dela najslabše plačanih v javnem sektorju, zaposlenih na delovnih mestih do vključno 26. plačnega razreda.

Po protestnem shodu KSJS so se intenzivirala pogajanja o odpravi anomalij do 26. plačnega razreda, pogajalski strani sta postopno zblížali predlogov, tako da je 27. 7. 2017 prišlo do podpisa aneksov h kolektivnim pogodbam, s katerimi so se odpravile anomalije pri uvrščanju delovnih mest do 26. plačnega razreda in delovnih mest tako imenovanih pooblaščenih uradnih oseb.

Jeseni 2017 so se pogajanja o odpravi anomalij pri vrednotenju delovnih mest in nazivov ter o sproščanju preostalih varčevalnih ukrepov znašla v pat poziciji, saj se sindikalni pogajalski skupini nista uspeli poenotiti o skupnem predlogu in nadaljnjem poteku pogajanj pri vrednotenju delovnih mest v plačni skupini J in orientacijskih delovnih mest nad 26. plačnim razredom. Pogajalska skupina KSJS se je v skladu z določili Dogovora o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepih v javnem sektorju zavzemala, da se najprej odpravijo anomalije pri vrednotenju DM nad 26. PR, v nadaljevanju pa pogajanja o odpravi anomalij, ki so posledica dviga zdravniških plač. Druga sindikalna pogajalska skupina pa je vztrajala, da se je treba pogajati o odpravi anomalij nad 26. PR in anomalij na podlagi primerjave z zdravniškimi delovnimi mesti hkrati. Sindikalni pogajalski skupini sta imeli različne poglede tudi glede samega načina pogajanj. Medtem ko je pogajalska skupina KSJS sodila, da se morajo o odpravi anomalij po posameznih plačnih skupinah pogajati za to pristojni socialni partnerji, podpisniki posameznih kolektivnih pogodb, pa je druga pogajalska skupina vztrajala, da morajo vsa pogajanja potekati na centralni ravni.

Kljub poskusom pogajalske skupine KSJS, da bi z drugo pogajalsko skupino sindikatov poenotila predloge glede odprave preostalih anomalij pri vrednotenju delovnih mest in nazivov ter o sproščanju preostalih varčevalnih ukrepov na področju stroškov dela v javnem sektorju, pa do tega ni prišlo, ker je druga pogajalska skupina sindikatov trmasto vztrajala pri svojih predlogih. Zaradi »pat pozicije« so bila pogajanja na seji pogajalske komisije 18. 12. 2017 prekinjena in dogovorjeno je bilo, da se bodo tako posamezni sindikati javnega sektorja kot Vlada do 12. 1. 2018 opredelili glede podpisa Aneksa št. 12 h KPJS, s katerim bi se odpravile anomalije pri orientacijskih delovnih mestih nad 26. PR, kar bi bila polaga za sklenitev že parafiranih sedmih (od enajstih) aneksov h kolektivnim pogodbam dejavnosti.

Skozi celo leto 2017 so vzporedno s pogajanja o odpravi anomalij pri vrednotenju delovnih mest in nazivov ter o sproščanju preostalih varčevalnih ukrepov na področju stroškov dela v javnem sektorju potekala usklajevanja o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS).

Za reševanje problematike 3.a člena ZSPJS je bila februarja 2017 imenovana skupna (vladna in sindikalna) delovna skupina, ki naj bi oblikovala strokovne podlage za rešitev problematike v povezavi s sodbo Vrhovnega sodišča glede vračila preveč izplačanih plač. Sindikalni člani delovne skupine so že na prvem sestanku opozorili, da bo potrebno, zaradi zagotovitve jasne pravne podlage in enakopravne obravnave javnih uslužbencev, z zakonom rešiti tudi problem javnih uslužbencev, ki so na podlagi sklenjenih dogovorov, poravnani ali pravnomočnih sodnih odločb že deloma ali v celoti vrnili preveč izplačane plače.

Na sestanku skupne delovne skupine 10. 8. 2017 je prišlo do uskladitve sprememb tretjega odstavka 3.a člena in prehodnih in končnih določb ZSPJS. V skladu s spremenjeno določbo bi bil javni uslužbenec dolžan vrniti preveč izplačane plače le v primerih očitnih nepravilnosti, ki so tudi taksativno naštet. V prehodni določbi pa je bila, zaradi enake obravnave zaposlenih, ki so preveč izplačani znesek plače v celoti ali že delno vrnili, določena tudi pravica do vračila že plačanih zneskov, če na podlagi zakona preveč izplačanega zneska plače ne bi bili dolžni vrniti. Delovna skupina je obravnavala tudi vladni predlog spremembe drugega odstavka 7. člena, s katerim bi se prestavil najvišji plačni razred, ki ga je mogoče doseči na delovnih mestih

in nazivih v plačnih podskupinah od C1 do J3 s 57. na 60. plačni razred, ki mu sindikati sicer niso nasprotovali, vendar so vztrajali, da se ga lahko uveljavi šele po sklenitvi dogovora o odpravi preostalih anomalij pri vrednotenju delovnih mest in nazivov ter o sproščanju še veljavnih varčevalnih ukrepov na področju stroškov dela v javnem sektorju. Obravnavan je bil tudi vladni predlog spremembe tretjega odstavka 8. člena, ki so mu nasprotovali vsi sindikati, z izjemo Fidesa, saj je omogočal prenos napredovanj le zdravnikom. KSJS je predlagala, da se prenos napredovanj omogoči vsem javnim uslužbencem, in sicer s spremembo 19. člena.

Novembra 2017 je bilo med vladno in sindikalno stranjo doseženo načelno soglasje, da se bodo spremembe in dopolnitev ZSPJS sprejemale v paketu, ki zajema 3.a, 7., 13., 19., 20. in 44. člen. Na ravni skupne delovne skupine vlade in sindikatov javnega sektorja so bile usklajene spremembe in dopolnitve 3.a, 7., 13. in 44. člena, še vedno pa sta ostala neusklajena 19. in 20. člen, ki določata plačni razred javnega uslužbenca ob zaposlitvi, premestitvi na drugo delovno mesto oz. imenovanju v naziv ali višji naziv. Na ravni skupne delovne skupine je bilo glede še neusklajenih členov sprejeto načelno stališče, da je potrebno prenos napredovanj, ki je bilo dogovorjeno za zdravnike, omogočiti vsem javnim uslužbencem.

Na seji P KSJS, 20. 12. 2017, je KSJS ocenila, da namerava vlada opustiti usklajevanje sprememb in dopolnitev ZSPJS, ker ga povezuje s pogajanjem o odpravi anomalij pri vrednotenju delovnih mest in nazivov ter o sproščanju preostalih varčevalnih ukrepov na področju stroškov dela v javnem sektorju, poleg tega pa ji to ustreza tako zaradi vračila sredstev, ki so jih javni uslužbenci že vrnili, pa jim na podlagi novih prehodnih določb ne bi bilo treba, kot tudi zaradi določb, ki zadevajo zdravnike. Odgovornost za neuspeh teh usklajevanj pa je tako kot v primeru pogajanj za odpravo anomalij na strani druge sindikalne pogajalske skupine.

Pogoji dela, socialna varnost, dodatno pokojninsko zavarovanje

Gospodarska in finančna kriza, ki se je v letu 2014 nadaljevala, je spodbujala vlado in delodajalce v nadaljnje restrikcije na področju plač in drugih prejemkov javnih uslužbencev. Čeprav je Slovenija v drugi polovici leta 2014 zaznala gospodarsko rast so predlogi vlade in predvsem delodajalcev zahtevali posege v socialno varnost zaposlenih ter širših slojev prebivalstva. Že v pogajanjih za Socialni sporazum 2014 – 2016 z vlado A. Bratušek so se sindikati soočali s poskusom vlade, da bi pristali na obsežne spremembe Zakona o delovnih razmerjih, s katerimi bi odpravili pravico do dodatkov za prehrano in vrsto drugih dodatkov ter spremembami Zakona o zavodih, s katerimi bi prenesli financiranje javnih storitev neposredno na uporabnike, uvedli korporativno upravljanje idr. KSJS se je v resoluciji, ki jo je sprejel 4. kongres zavzela za ohranitev socialne države, ki vsem državljanom zagotavlja socialno varnost in enako možnost zadovoljevanja življenjskih potreb. Zahtevala je da morajo storitve zdravstva in socialnega varstva biti dostopne vsem uporabnikom in jih mora zagotavljati javni sistem. KSJS je podprla prizadevanja za pregleden, finančno vzdržen, kakovosten in učinkovit sistem javnega zdravstva, ki naj temelji na evropskih vrednotah pravičnosti, solidarnosti in enakosti za vse ljudi. Zavzela se je za sprejem kadrovske in delovne standardov, sprejem jasnih meril in kriterijev za podeljevanje koncesij, regulacijo države oziroma ministrstva za zdravje. Nasprotovala je zmanjševanju pravic bolnikov iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in terjala namensko in racionalno porabo zbranih sredstev za zdravstvo ter ukinitvev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Zavzela se je za jasno razmejitev javnega in zasebnega izvajanja zdravstvene dejavnosti, in nasprotovala komercializaciji in privatizaciji javnega zdravstvenega sistema.

KSJS se je ves čas zavzemala za javen izobraževalni sistem od predšolske vzgoje do univerze in nasprotovala poskusom, da bi varčevali na račun kakovosti in enake dostopnosti izobraževanja ali bremena izobraževanja prenašali na prebivalstvo. Ni nasprotovala spremembam v

poklicnem izobraževanju in v visokem šolstvu, bila pa je proti ukinjanju javnih izobraževalnih zavodov v vseh primerih, ko so ti zagotavljali pokrivanje temeljnih potreb prebivalcev in tudi proti uvajanju oz. širjenju plačljivih vpisnih mest v visokem šolstvu, s katerimi je vlada poskušala reševati finančno zagato javnih visokošolskih zavodov.

Čeprav je Republika Slovenija v letu 2015 zabeležila gospodarsko rast in je indeks rasti GDP za leto 2014 presegel 2,5% je vlada vztrajala pri restrikcijah socialnih transferjev in omejevanju socialnih pravic zaposlenih in državljanov. Po Zakonu o minimalni plači je MDDSZEM v skladu z metodologijo ugotovilo, da je v letu 2015 možno povečanje minimalne plače samo za 0,7% na 790,73 Eur bruto, kar je že v februarju 2015 spodbudilo sindikate realnega sektorja, da so predlagali spremembo Zakona o minimalni plači in sicer tako, da se v minimalno plačo ne bi več vštevali dodatki za nočno delo in dodatki za delo v nedeljo in na dan praznika. KSJS je podprla zahtevo ZSSS in drugih sindikalnih zvez in konfederacij, vendar so delodajalci preprečili, da bi ta zahteva bila vključena v Socialni sporazum 2015 – 2016. Na seji ESS so delodajalci močno nasprotovali spremembi Zakona o minimalni plači, zato vlada ni predlagala sprememb. Sindikati so v enotni akciji vseh sindikalnih central v septembru 2015 v skladu z novim Zakonom o referendumom in ljudski iniciativi začeli zbirati 5.000 podpisov za pobudo ter v manj kot 14 dneh zbrali skoraj 12.000 podpisov, ki so jih vložili v DZ. Ta je v novembru 2015 sprejel spremembo Zakona o minimalni plači, kar je povzročilo odstop delodajalskih združenj od socialnega sporazuma.

V januarju 2016 so sindikati javnega sektorja, med njimi tudi člani KSJS, podpisali Aneks h Kolektivni pogodbi o oblikovanju pokojninskega načrta za javne uslužbenke, ki je prinesel uskladitev pokojninskega načrta s spremenjenim ZPIZ-2 in drugo zakonodajo, ki vpliva na pokojninski načrt. S spremembami je bila dana možnost oblikovanja podskladov krovnega pokojninskega sklada, ki bo izvajal naložbeno politiko življenjskega cikla in s tem omogočal javnim uslužbencem in drugim zavarovancem, da se odločijo za vrsto varčevanja, ki bodo po varnosti naložb prilagojene njihovi starosti. Zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbenke bo na tej osnovi postal podsklad krovnega sklada. Predsedstvo KSJS je podprlo podpis Aneksa, ker je izhajalo iz stališča, da uvedba življenjskih ciklov javnim uslužbencem omogoča lastno izbiro naložbene politike oz. naložbenega tveganja.

Na področju delovnopravne zakonodaje je bila KSJS v letu 2016 vključena v delovno skupino MDDSZEM in socialnih partnerjev za pripravo sprememb zakonov, ki naj zagotavljajo dostojno delo, in sicer za spremembe Zakona o delovnih razmerjih (ZDR), Zakona o urejanju trga dela (ZUTD) in Zakona o inšpekciji dela (ZID). MDDSZEM je pripravilo predloge sprememb zakonov, kljub temu, da jim je delovna skupina nasprotovala, še zlasti v primeru sprememb ZDR, pri katerih je ministrstvo klonilo pritisku delodajalcev, ki niso uspeli uveljaviti odpovednega razloga »nezaupanja delodajalca do delavca« in je podrobneje razdelala določila odpovedi delovnega razmerja iz razloga nesposobnosti delavca. Pri tem je spremenilo še nekaj členov ZDR, med njimi 18. člen, kjer mora delodajalec dokazovati, da ne obstajajo pogoji za delovno razmerje (obrnjeno dokazno breme) ter uvedlo možnost, da prenehanje pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga velja s potekom upravičene odsotnosti z dela. V ZUTD so se predlagane spremembe nanašale na večjo socialno varnost zaposlenih ob prenehanju delovnega razmerja, povečanje aktivacije brezposelnih oseb, ukrepe za intenzivnejše iskanje nove zaposlitve že v času odpovednega roka in učinkovitejše ukrepanje nadzornega organa, ko gre za opravljanje dela na podlagi pogodb civilnega prava. V ZID je bila predlagana sprememba glede sklepanja podob civilnega prava, ki omogoča učinkovitejše ukrepanje inšpekcije dela. Predlagane spremembe ZDR in ZUTD, ki jim je KSJS nasprotovala, je zavrnil tudi ESS in so bile vrnjene v javno razpravo. Delovno skupino MDDSZEM in socialnih partnerjev je z usklajevanji

nadaljevala tudi v letu 2017. Po dolgotrajnem usklajevanju so socialni partnerji (Vlada RS, delodajalske organizacije in sindikalne konfederacije) 8. 6. 2017 podpisali dogovor, v katerem je bilo določeno, da socialni partnerji podpirajo Zakon o inšpekciji dela in Zakon o urejanju trga dela ter že dogovorjene rešitve glede Zakona o delovnih razmerjih in da se zavezujejo, da bodo do 27. 6. 2017 našli skupne rešitve glede instituta sporazumne prekinitve delovnega razmerja z nadomestilom v Zakonu o delovnih razmerjih. V navedenem roku se to ni zgodilo, ker kompromisnemu predlogu sporazumnega prenehanja delovnega razmerja z denarnim nadomestilom, ki so ga pripravili na MDDSZEM, sindikalne centrale niso bile naklonjene, saj so ocenjevale, da bi lahko v praksi prihajalo s strani delodajalcev do njegove zlorabe. Predlog pa so zavrnili tudi delodajalci, ker so ocenili, da je nesprejemljiv iz stroškovnega vidika, saj je zanje dražji.

KSJS se je skupaj z ostalimi sindikalnimi centralami začela v letu 2016 z MDDSZEM usklajevati o spremembah in dopolnitvah Zakona o reprezentativnosti sindikatov (ZRSin). Prvoten predlog sprememb ZRSin je že v letu 2015 pripravila delovna skupina KSJS, vendar takrat ni bil deležen pozornosti vlade in drugih sindikalnih zvez in konfederacij. Delovna skupina KSJS je pri pripravi sprememb izhajala iz interesa sindikatov, članov KSJS ter stališča, da bi bilo koristno omejiti reprezentativnost sindikatov na raven, za katero so reprezentativni ter tako omejiti pristojnost za sklepanje KPJS. Delovna skupina je predlagala spremembe v 6. členu ZRSin glede določanja števila članov sindikatov in nadzora nad tem. V 7. členu je predlagala določitev pravic sindikatom na ravni, za katero jim je priznana reprezentativnost, kar bi omejilo število sindikatov, ki lahko sklepajo KPJS. V 8. členu je predlagala drugačno opredelitev reprezentativnosti konfederacij in zvez ter določitev najnižjega števila članov in v 9. členu črtanje možnosti, da je avtomatično reprezentativen vsak sindikat, ki je združen v konfederacijo ali zvezo. V 10. členu je predlagala omejitev reprezentativnosti na 5 let in ponovno dokazovanje pogojev ter črtanje možnosti, da vsak sindikat, ki je združen v konfederacijo ali zvezo dobi odločbo o reprezentativnosti. Vendar o predlogih sprememb ni bilo mogoče doseči soglasja sindikalnih central.

MDDSZEM je predložilo nov osnutek ZRSin, o katerem je potekala razprava najprej v delovni skupini pri ministrstvu, nato pa tudi v organih sindikatov in sindikalnih zvez in konfederacij. ZSSS je predlagala, da reprezentativne sindikalne zveze in konfederacije ostanejo take kot so ter da si medsebojno priznavajo reprezentativnost. Večina sindikalnih central je bila proti dokazovanju števila članstva, sporne primere pa naj bi po njihovem obravnavalo sodišče. KSJS je v 7. členu podprla določilo, da je zveza ali konfederacija reprezentativna, če ima vsaj 3% zaposlenih v državi ter ima vsaj 3 sindikate različnih dejavnosti, ki morajo imeti vsaj 5% včlanjenih iz posamezne dejavnosti, ter vztrajala v zahtevi, da se ne more določati reprezentativnosti na ravni podjetja oz. zavoda, kar bi dalo moč direktorjem, da si izbirajo sindikat za partnerja. KSJS je prav tako zagovarjala rešitev, da so posamezni sindikati, ki so izven zvez in konfederacij reprezentativni samo v dejavnosti oz. na svoji ravni organiziranosti in ne morejo sklepati splošnih dogovorov oz. kolektivnih pogodb na državni ravni.

Ker kljub številnim razpravam do konca leta 2016 še ni bilo doseženo soglasje med sindikalnimi centralami in MDDSZEM o predlogu ZRSin, so se usklajevanja o njegovi vsebini nadaljevala tudi v letu 2017. Na nadaljnjih usklajevanjih besedila ZRSin se je izkazalo, da so med sindikalnimi centralami deljena mnenja glede nivojskosti ter da so Pergam, KNSS, KS90, Alternativa in Solidarnost pritiskali na znižanje pragov za reprezentativnost, večina pa jih je imela tudi težavo s preštevanjem članstva. Kljub prizadevanjem ministrice Anje Kopač Mrak, da bi prišlo do uskladitve predloga ZRSin, se to do konca leta 2017, zaradi nepripravljenosti sindikalne strani, ni zgodilo, tako da predlog zakona ni bil uvrščen v parlamentarno obravnavo.

V zvezi s predlogom Resolucije o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016 – 2025 je KSJS obravnavala informacijo o aktualnih predlogih za reformo zdravstvenega sistema, na prvem mestu s predlogom Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki v največji meri zadeva zavarovance v sistemu javnega zdravstvenega zavarovanja. MZ do konca leta 2016 ni predložilo osnutka zakona, vendar je ministrica za zdravje M. Kolar Celarc predstavila načrtovane spremembe: ukinitvev dodatnega zdravstvenega zavarovanja in prenos v javno zdravstveno blagajno, spremembe v organiziranosti Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, spremembe v plačevanju bolniške odsotnosti, različne višine prispevkov za zdravstveno zavarovanje idr. KSJS je podprla predlog za ukinitvev dodatnih zdravstvenih zavarovanj v sedanji obliki, za vsebinsko razpravo o Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju pa imenovala posebno delovno skupino.

KSJS je obravnavala in podprla spremembe Zakona o zdravstveni dejavnosti, ki zaostrejujejo podeljevanje koncesij, omejujejo pravico zdravnikov do dela pri drugem delodajalcu in v skladu z Evropsko direktivo št. 31 urejajo strokovno kvalifikacijo in izobrazbo strokovnih delavcev zdravstvene nege na srednji ravni zahtevnosti.

V letu 2017 se je nadaljevalo delo tripartitne delovne skupine ESS za obravnavo izhodišč za nadaljevanje pokojninske reforme na podlagi Bele knjige o pokojninah, v kateri je imela svoja predstavnika tudi KSJS. Ko je delovna skupina konec marca 2017 zaključila obravnavo vseh poglavij Bele knjige o pokojninah, je MDDSZEM na podlagi stališč socialnih partnerjev, ki so bila predstavljena na sestankih delovne skupine o posameznih poglavjih Bele knjige o pokojninah, pripravilo »Povzetek razprave s socialnimi partnerji glede posameznih ukrepov bele knjige o pokojninah«, ki pa ni vseboval pripomb oz. spreminjivalnih predlogov socialnih partnerjev. Po dodatnih usklajevanjih je MDDSZEM pripravilo nov, krajši dokument »Usklajena izhodišča za prenovo sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Republiki Sloveniji«, ki je bil kasneje sprejet tudi na ESS. V navedenem dokumentu so opredeljeni štiri ključni cilji nadaljnjega razvoja sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Republiki Sloveniji, in sicer: ustrezna višina pokojnin z najnižjo nadomestitveno stopnjo v višini 70 % po izteku vseh prehodnih obdobj, finančna vzdržnost pokojninskega sistema, transparentnost delovanja sistema ter dvig zaupanja vseh generacij zavarovancev v sistem.

KSJS je v letu 2017 aktivno sodelovala v pogajalski skupini ESS za obravnavo predloga Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-1). Pogajanja so potekala v obdobju od 1. 3. 2017 do 11. 4. 2017, na sedmih sestankih, ki pa so jih udeleževali samo predstavniki Ministrstva za zdravje in sindikalnih konfederacij, ker so jih delodajalske organizacije ves čas bojkotirale. Predlog ZZVZZ-1 so KSJS in ostale sindikalne konfederacije načeloma podprle, saj temelji na ohranitvi solidarnosti in enake dostopnosti do zdravstvenih storitev ter na izvajanju zdravstvenega varstva kot javne službe, imele pa so vrsto pripomb k posameznim poglavjem zakona, ki jih je MZ v dobršni meri upoštevalo.

Pogajalski skupini ESS do konca leta 2017 ni uspelo uskladiti besedila predloga ZZVZZ-1. Ker predlog zakona ne uživa koalicijske podpore in bodo junija 2018 parlamentarne volitve, po vsej verjetnosti ne bo posredovan v parlamentarno proceduro.

Predsedstvo KSJS je 19. 10. 2017 sprejelo pripombe k predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih agencijah, s katerimi se je zavzelo za ohranitev neodvisnosti in finančne samostojnosti javnih agencij ter nasprotovalo spremembam in dopolnitvam Zakona o javnih agencijah, s katerimi se je, na podlagi selektivne primerjave obsega pravic javnih uslužbencev v javnih agencijah s pravicami javnih uslužbencev v organih državne uprave.

Predsedstvo KSJS je 20. 12. 2017 sprejelo predlog dopolnitve 29. člena predloga Zakona o raziskovalno-razvojni dejavnosti (ZRRD), s katero želi v novem ZRRD ohraniti in natančneje opredeliti sedaj veljavno zakonsko določilo, po katerem je lahko član upravnega odbora ARRS imenovan tudi na predlog reprezentativnih sindikatov s področja raziskovalne dejavnosti.

Zakon o lastninjenju nepremičnin v družbeni lastnini v uporabi Zveze sindikatov Slovenije (oz. sedanje ZSSS in območnih organizacij ZSSS)

V letih 2014 - 2018 so sindikalne centrale, med njimi KSJS kot naslednice premoženja ZSS uspele prodati še nekaj nepremičnega premoženja, ki so ga pridobile 24. 7. 2007 z Zakonom o lastninjenju nepremičnin v družbeni lastnini v uporabi Zveze sindikatov Slovenije. Posamične prodaje in prihodki iz naslova nepremičnin so podrobno opisani v vsakokratnem letnem poročilu KSJS. Odprodaja nepremičnin pa še ni v celoti zaključena, ker nekaterih ni bilo mogoče prodati po sprejemljivi ceni. Tako je KSJS v letu 2018 še vedno solastnica: Sindikalnega izobraževalnega centra v Radovljici, ki je od septembra 2010 zaprt, vendar se ga kljub številnim poskusom še ni uspelo prodati ali oddati v najem; stanovanja na Linhartovi 68 v Ljubljani, ki je oddano v neprofitni najem najemniku, ki v njem stanuje in ga ni mogoče izseliti; stavbe z zemljiščem v središču Kranja in počitniške hiše Biba na Veliki planini.

Vpis etažne lastnine v Domu sindikatov na Dalmatinovi 4 v Ljubljani, kjer je KSJS od 24. 7. 2007 lastnica poslovnih prostorov, je bil v letu 2017 končno urejen, tako da je etažna lastnina poslovnih prostorov KSJS v Domu sindikatov vpisana v zemljiško knjigo.

KSJS je imela v letih 2014 - 2018 z neprodanimi nepremičninami vrsto stroškov, kot so: plačila vzdrževanja, stroški upravljanja (stanovanje na Linhartovi 68 v Ljubljani, nujni vzdrževalni stroški na SIC Radovljica), stroški odvetniških storitev, stroški provizij posrednikom ter plačilo davka od najemnin, za prostore, ki jih je oddajala v najem.

Sredstva od prodaje nepremičnin, kakor tudi stroški nepremičnin se vodijo na posebnem nepremičninskem skladu KSJS. Sredstva nepremičninskega sklada so 31. 12. 2017 znašala 258.948,00 Eur in predstavljajo del skupnega premoženja KSJS.

Organiziranost, sodelovanje v projektih in sodelovanje z drugimi sindikalnimi organizacijami

KSJS je ob koncu mandata 2014 - 2018 druga največja in najbolj organizirana sindikalna centrala v Sloveniji. Članstvo v sindikatih KSJS ob koncu mandata presega 72.000 članov. Sindikati, člani KSJS, so, z manjšimi izjemami, ohranili število članov in obdržali organizacijsko strukturo, ki so jo zgradili v preteklih letih. V letu 2015 se je spremenila sestava predsedstva KSJS, ker se je upokojila dolgoletna članica Flory Banovac in jo je v predsedstvu nadomestila Jelka Mlakar. Dolgoletnega generalnega sekretarja KSJS Vladimirja Tkalca, ki se je upokojil konec leta 2016, pa je na funkciji generalnega sekretarja s 1. 1. 2017 nadomestil Bojan Hribar. KSJS se je kadrovsko okrepila s koordinatorko projektov, ki pa je v celoti financirana iz sredstev projekta. Statutarna komisija KSJS je ob koncu mandata ocenila učinkovanje statuta in aktov konfederacije in ugotovila, da niso potrebni večji posegi v organiziranost KSJS.

V septembru 2014 je KSJS zaključila projekt za socialne partnerje »Priložnost za nov začetek«. V projektu je kot partner sodelovala Obrtno podjetniška zbornica. S projektom se je KSJS vključila v aktivno politiko zaposlovanja s ciljem, da bi prispevala k razvoju novih zaposlitvenih možnosti, zlasti za tiste člane, katerih zaposlitev je ogrožena oziroma so že izgubili delo. S posameznimi delavnicami je KSJS omogočila članom in tudi drugim javnim uslužbencem potrebne informacije o trgu dela, svetovanje in usposabljanje za boljši položaj na trgu dela.

KSJS se je v oktobru 2014 zaključila tudi projekt »Z znanjem do zdravja zaposlenih«, ki ga je s konzorcijem partnerjev v letu 2013 pridobila na razpisu ZZS za promocijo zdravja na delovnem mestu. Nosilec projekta Z znanjem do zdravja je bila KSJS, v konzorciju pa so sodelovali še Inštitut za produktivnost, Glotta Nova in Družbeno medicinski inštitut SAZU. Projektne aktivnosti so obsegale usposabljanje sindikalnih zaupnikov za proaktivno vlogo pri promociji zdravja, coaching program za skupino za zdravje in vodje v SB Novo mesto, analizo obremenitev zaposlenih v SB Novo mesto in podporo pri izdelavi načrta promocije zdravja.

KSJS je v letu 2016 izvajala projekt »Skupaj za zdravje«, ki je bil pripravljen v sodelovanju z Inštitutom za produktivnost iz Kranja in Zavodom za vzgojo in izobraževanje staršev ZVIS iz Ljubljane in je potekal v dejavnosti vzgojno-varstvenih zavodov in domov za varstvo starejših z nastanitvijo oz. domovih upokojujencev. Kot pilotni organizaciji sta bili izbrani Vrtec Mladi rod iz Ljubljane in Dom starejših občanov Grosuplje. V okviru projekta se je 60 sindikalnih zaupnikov/ic iz dejavnosti otroškega varstva, dejavnosti socialnega varstva in ostalih dejavnosti javnega sektorja, kjer so organizacije sindikatov KSJS, seznanilo z osnovami varstva in promocije zdravja ter z orodji za pripravo analize stanja zdravja ter pripravo načrta promocije zdravja. Posebna pozornost je bila namenjena zdravju zaposlenih na posebej obremenjenih delovnih mestih, ki jih je v obeh dejavnostih kar nekaj. Projekt se je zaključil 10. 11. 2016.

KSJS je v mesecu decembru 2017 na javnem razpisu MDDSZEM za sofinanciranje projektov socialnih partnerjev pridobila projekt »Skupaj nad izzive trga dela«, ki je delno sofinanciran s strani Evropske unije, iz Evropskega socialnega sklada. Na razpis se je prijavila kot nosilec projekta, skupaj z Obrtno-podjetniško zbornico, kot partnerjem v projektu. Cilji projekta so: višja usposobljenost zaposlenih pri socialnih partnerjih s področij trga dela, vseživljenjskega učenja in zagotavljanja pravne varnosti aktivnega prebivalstva; pridobitev relevantnih podatkov za oblikovanje javnih politik pomembnih za trg dela; višja usposobljenost socialnih partnerjev za vodenje učinkovitega socialnega dialoga na državni, panožni ter evropski ravni; okrepljena vloga socialnih partnerjev pri obveščanju, usposabljanju in ozaveščanju članov sindikatov, zaposlenih, brezposelnih, delodajalcev in odločevalcev politike.

Za doseganje navedenih ciljev bo v okviru projekta izvedenih 364 ur usposabljanj za zaposlene pri socialnih partnerjih, 7 študij, 15 regionalnih posvetov, 3 mednarodni dogodki in 2 študijska obiska v tujini. Izvajanje projekta bo trajalo skoraj štiri leta, od 11. 12. 2017, ko je bila z MDDSZEM podpisana pogodba, do 30. 9. 2021.

V mandatnem obdobju 2014 - 2018 je na skupnih sestankih potekala koordinacija vseh sedmih sindikalnih central, zaradi dogovarjanja o skupnih stališčih, izjavah in aktivnostih v zvezi vladnimi predlogi na ekonomskem in socialnem področju ter o drugih aktualnih zadevah. Skupnih sestankov sindikalnih central sta se redno udeleževala predsednik in generalni sekretar KSJS.

KSJS je leta 2016 in 2017 sodelovala pri organizaciji in izvedbi prvomajskega praznovanja na Rožniku v Ljubljani ter imela na prireditvah svoje govornike. Predsedstvo KSJS je ocenilo, da je, glede na množično udeležbo na kresovanju na Rožniku in poročanje medijev o sodelovanju KSJS, strošek sodelovanja upravičen in prispeva k večjemu zaupanju in boljšemu sodelovanju med sindikalnimi centralami.

Predstavniki KSJS so v obdobju 2014 - 2018 sodelovali na različnih dogodkih, ki jih je organizirala Vlada RS, Ekonomsko-socialni svet, Evropski ekonomsko-socialni odbor in predstavniki Evropske komisije v Sloveniji. KSJS je med drugim sodelovala na: rednih letnih

sestankih sindikalnih predstavnikov z misijo Mednarodnega denarnega sklada; razgovorih s predstavniki OECD; posvetu o Posodabljanju in širitvi poklicnih standardov; konferenci o Slovenskem ogrožju kvalifikacij; forumu o spremembah ZPIZ; posvetu Državnega sveta v zvezi s trgovinskimi sporazumi TTIP, CETA in TISA; predstavitvi OECD Ekonomskega pregleda Slovenije 2017; zaključni konferenci MDDSZEM »Razvoj strategij reform na področju socialnih politik v Sloveniji«; javni tribuni o Strategiji varnosti in zdravja pri delu; zaključni konferenci MDDSZEM in OECD o Strategiji na področju razvoja in uporabe spretnosti.

O svojem delu je KSJS Slovenije obveščala članstvo in javnost na tiskovnih konferencah ter v pisnih sporočilih in izjavah za javnost. Na spletni strani KSJS so bile sproti objavljene informacije o dogodkih, pomembna stališča konfederacije in temeljni dokumenti. KSJS in njeni člani so večkrat izrazili solidarnost z zahtevami drugih sindikalnih zvez in konfederacij ter podprli stavkajoče.

Zaključek

Poročilo podaja pregled in oceno številnih aktivnosti, ki so potekale v štiriletnem delovanju Konfederacije sindikatov javnega sektorja Slovenije. Poročilo sledi programu dela KSJS za obdobje 2014 – 2018 ter operativnim načrtom dela za posamezno leto. Podrobneje je mogoče vsebino dela KSJS razbrati tudi iz letnih poročil o delu za leta 2014, 2015, 2016 in 2017 ter iz številnih stališč, priporočil, predlogov in sklepov, ki so bili v tem času poslani članom KSJS ali javno objavljeni.

Bojan Hribar,
generalni sekretar